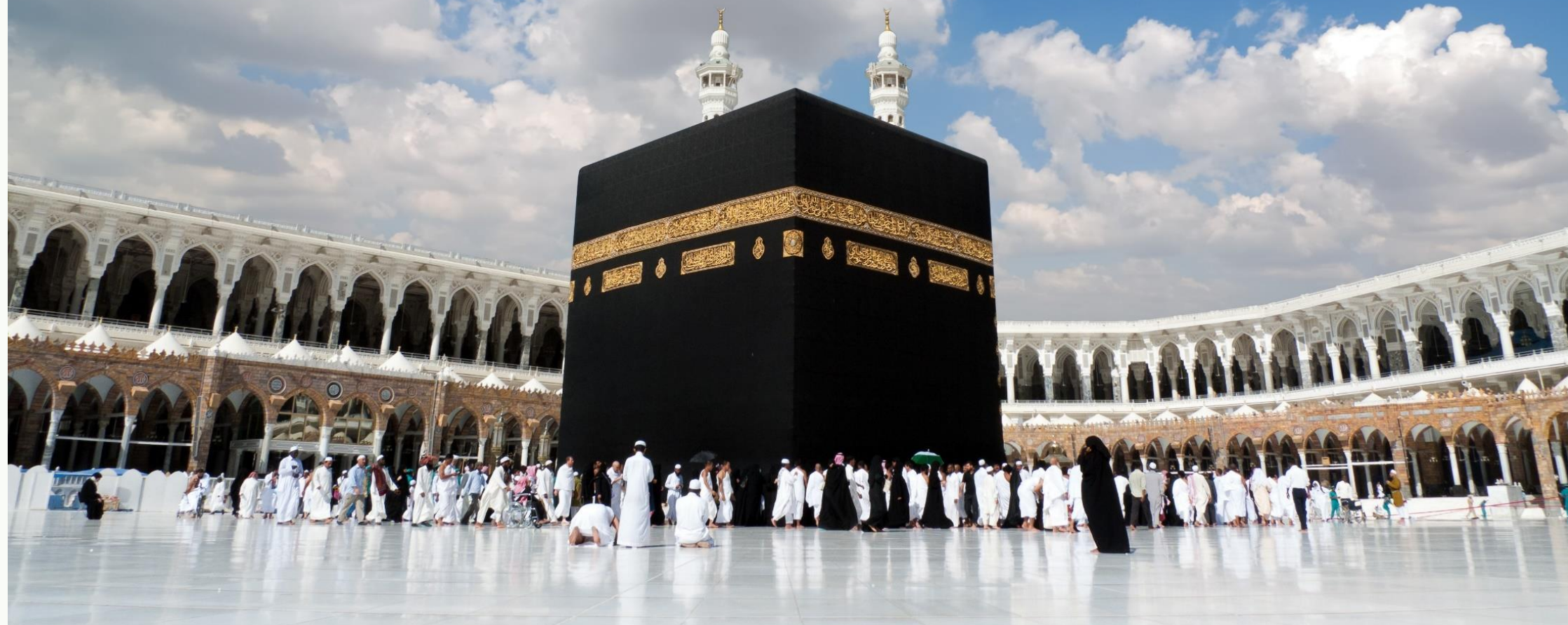

به نام خداوند جان و خرد

منت خدای را عزوجل که طاعتش موجب قربتست

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

وبینار آموزشی

مهارت‌های مقدماتی تدریس

دکتر بتول اقبالی

دکترای تخصصی آموزش پزشکی

استادیار گروه پزشکی اجتماعی و خانواده

دانشکده پزشکی بیرجند

۲۵ آبان ۱۴۰۰

نگاهی به برنامه

- فعالیتهای مقدماتی

- اهداف آموزشی

- آشنایی

- ویژگیهای یک تدریس اثربخش

- جعبه ابزار معلم

مهم:

- ✓ همراه داشتن نوشت افزار برای یادداشت

- ✓ توجه به تمام مراحل اجرای برنامه

هدف کلی

- از شرکت‌کنندگان انتظار می‌رود ضمن توجه به اهمیت نقش خود به عنوان الگوی دانشجویان، برای ایفای این نقش از اصول یاددهی- یادگیری در محیط‌های آموزشی استفاده کنند.

حیطه‌ی شناختی

- آشنایی با:

- مفاهیم و مقدمات یاددهی-یادگیری

- الگوی عمومی تدریس

- جعبه ابزار معلم

- نقش معلم

حیطه‌ی عاطفی

- توجه به اصول یاددهی - یادگیری در تدریس
- علاقمندی به ایفای نقش خود به عنوان الگوی دانشجویان

حیطه‌ی روانی-حرکتی

- توانایی استفاده از آموخته‌ها در تدریس نظری

آشنایی

خودتان را معرفی کنید.

در مورد مهارت‌های لازم برای تدریس اثربخش چه اطلاعاتی دارید؟
از این اطلاعات تا چه حد در تدریس خود استفاده می‌کنید؟
یک پرسش طرح کنید که انتظار دارید امروز با شرکت در این برنامه
پاسخ آن را بیابید.

مقررات

نبایدها	بایدها
	حضور به موقع
	مشارکت فعال در بحث
	...

جمع‌بندی فعالیت‌های مقدماتی

- تا اینجا بخشی از مهارت‌های تدریس اجرا شد.
- اندکی تأمل کنید. دو نکته مرتبط با مهارت‌های تدریس که در فعالیت‌های مقدماتی گنجانده شده بود، بیان کنید.

مفاهیم اساسی در فرآیند یاددهی-یادگیری

یادگیری

آموزش

تدریس

فعالیت یادگیری ۱
تعریف واژه‌ها:
یادگیری، آموزش و تدریس

یادگیری

آموزش

تدریس

هدف دار

تسهیل
یادگیری

تعامل
یاددهنده و
یادگیرنده

هدف دار

تسهیل
یادگیری

تغییر

نسبتاً
پایدار

رفتار یا
رفتار بالقوه

حاصل
تجربه

یادگیری

- یادگیری به فرآیند ایجاد **تغییر نسبتاً پایدار** در **رفتار یا توان رفتاری** (رفتار بالقوه) فرد که حاصل **تجربه** است، گفته می‌شود.
- کسب و بازسازی ساختارهای شناختی که از طریق آن اطلاعات پردازش و در حافظه ذخیره می‌شود.

تدریس

- تدریس عبارت است از هر فعالیتی از جانب یک فرد که به منظور تسهیل یادگیری فرد دیگری انجام می‌پذیرد.
- راهبردهای تدریس برای واداشتن یادگیرندگان به تفکر در فرآیند تدریس به کار می‌روند (تابا، ۱۹۶۴ به نقل از شیا، ۲۰۲۰).

عوامل مؤثر در تدریس اثربخش کدامند؟

فعالیت یادگیری ۲
بازاندیشی:
ویژگی‌های تدریس اثربخش

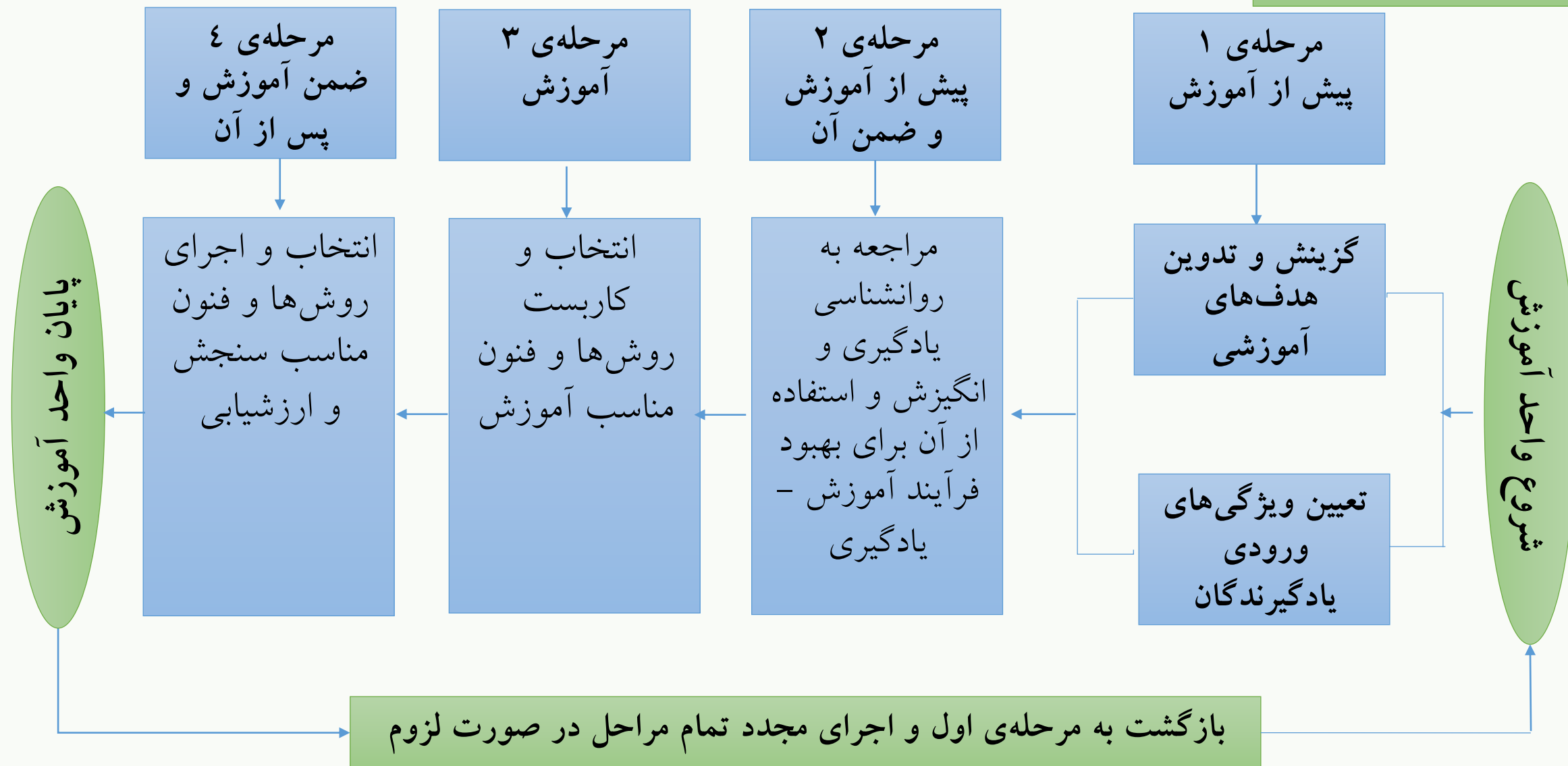
تسلط بر
محتوا

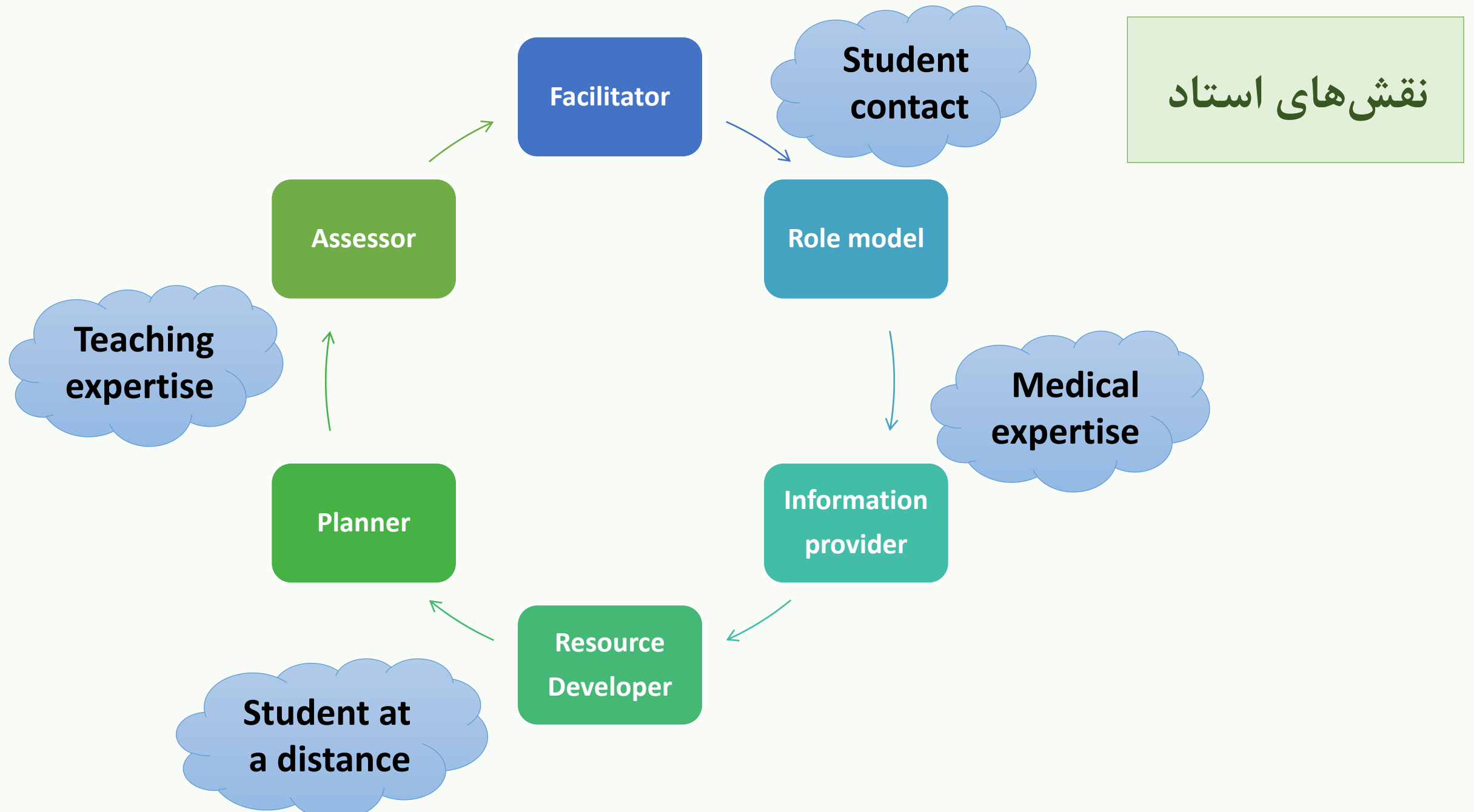
تدریس
مؤثر

هوش
هیجانی

علم
تدریس

الگوی عمومی آموزشی
(گیج و برلایندر، ۱۹۸۸)

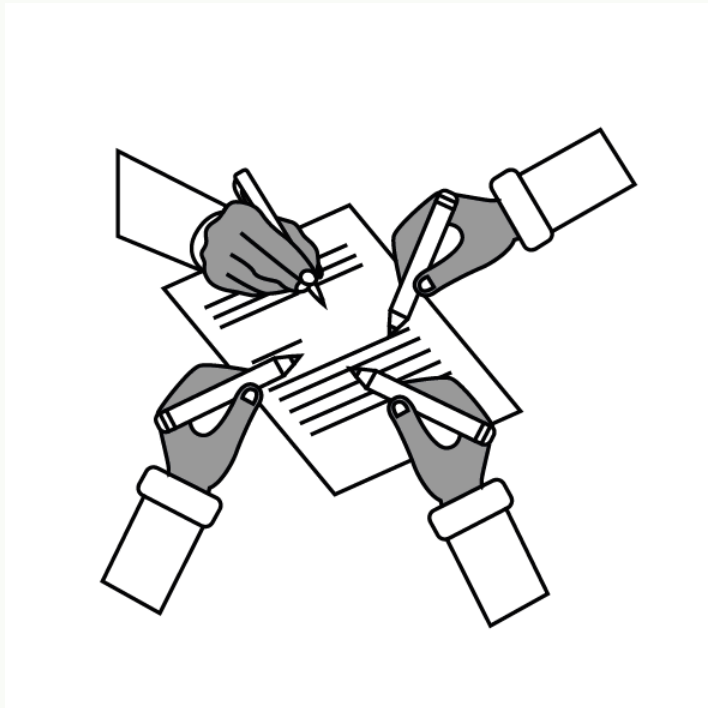

اهداف یادگیری

فعالیت یادگیری

سه مورد از هدف‌های یادگیری که در تدریس خود استفاده کرده‌اید را بنویسید.

دانشجوی پرستاری بتواند آزمایش‌های CT و BT را برای بیماری که داروی ضد انعقاد مصرف می‌کند، به طور کامل و صحیح انجام دهد.

۱

دانشجوی پزشکی (فیزیوپاتولوژی) بتواند علل بروز عوارض حاد دیابت نوع ۲ را تشریح کند.

۲

دانشجوی کارشناسی مامایی برای مطالعه تغییرات فیزیولوژیک بدن مادر در دوران بارداری، داوطلب شود.

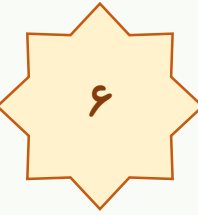
۳

دانشجوی کارشناسی اتاق عمل بتواند انواع شوک را نام ببرد.

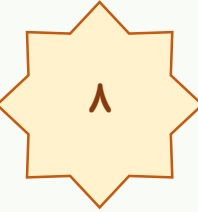
۴

دانشجوی کارشناسی پرستاری بتواند یک گزارش پرستاری را نقد کند.

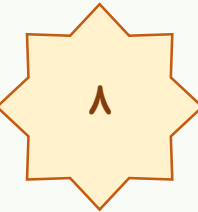
۵

دانشجوی کارشناسی بهداشت عمومی هنگام ارائه‌ی مشاوره به مادر کودک دارای سوء تغذیه وضعیت اقتصادی خانواده را در نظر داشته باشد.

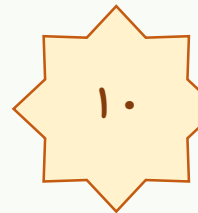
دانشجوی کارشناسی پرستاری به گونه‌ای پانسمان سوختگی را انجام دهد که بیمار درد کمتری را احساس کند.

دانشجوی کارشناسی مامایی با آناتومی لگن آشنا باشد.

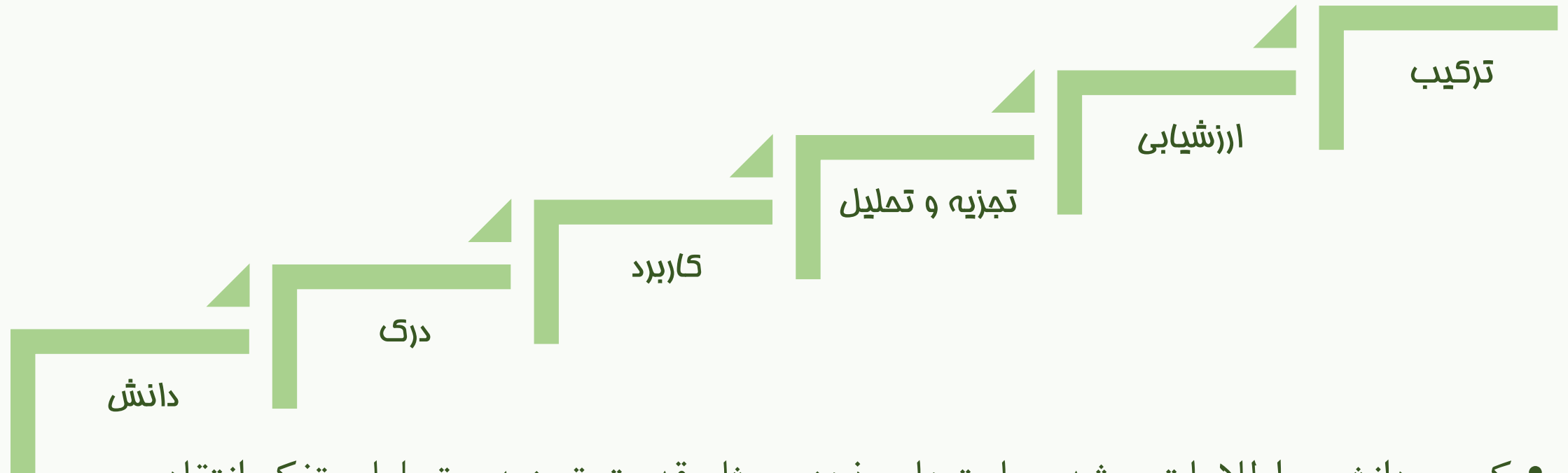

دانشجوی پزشکی (علوم پایه) هنگام کار با جسد، مراقب باشد به آن آسیب نرساند.

دانشجوی بهداشت عمومی بتواند میزان کلر باقیمانده را در آب شهری با استفاده از کلرسنج به درستی تعیین کند.

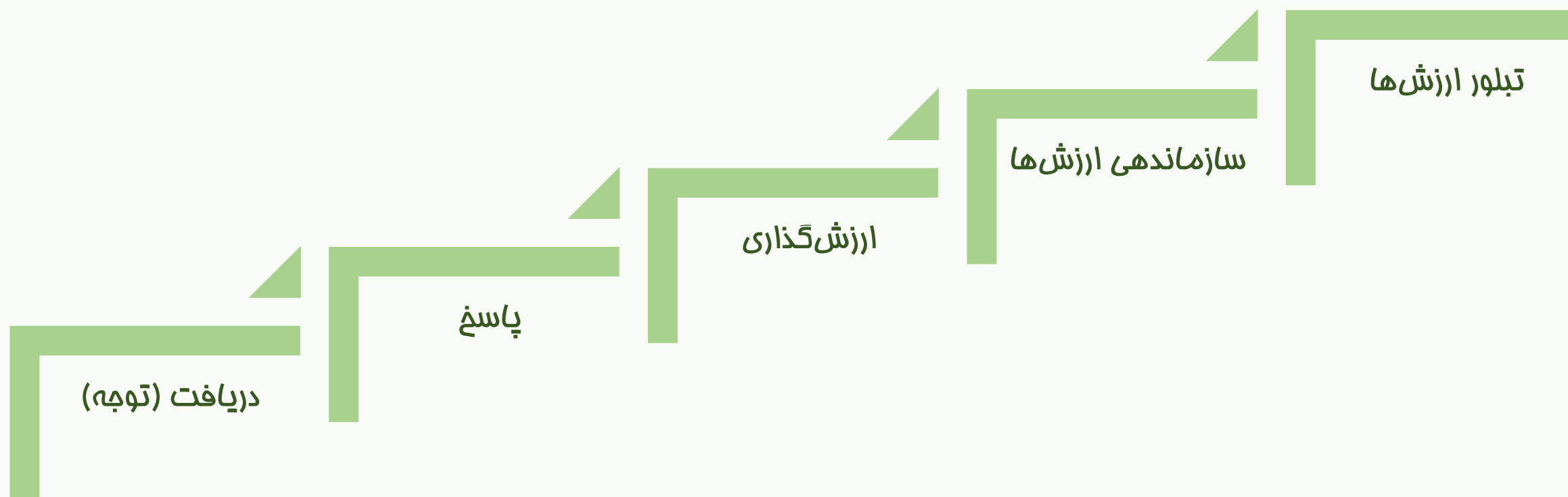
حیطه شناختی (cognitive domain)

- کسب دانش و اطلاعات، رشد مهارت‌های ذهنی مثل قدرت تجزیه و تحلیل، تفکر انتقادی و

خلاقیت

حیطه عاطفی (affective domain)

- ارزش‌ها، علایق و نگرش‌ها، ایجاد توجه و افزایش علاقمندی و گرایش نسبت به رفتاری خاص

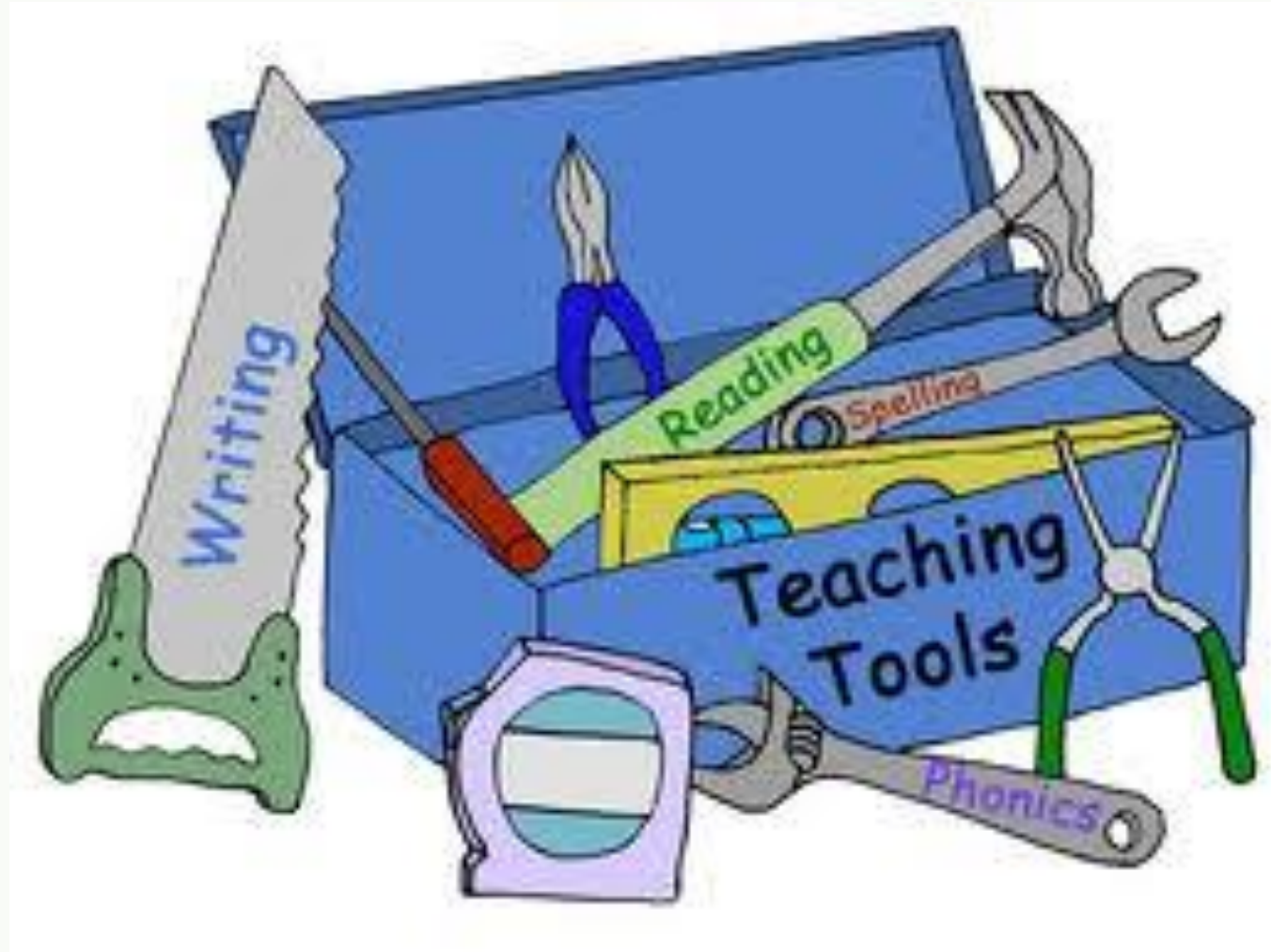
حیطه روانی-حرکتی (psychomotor domain)

- در جهت افزایش توانایی عضلات و ایجاد هماهنگی بین آنها مثل نوشتن، کار با وسایل آزمایشگاهی و ...

Teaching Toolbox

ابزارهای تدریس

راهبردهای تدریس

یادگیرنده محور

یادگیری مشارکتی

مبتنی بر مسئله

معلم محور

سخنرانی

نمایشی

سخنرانی

ارائه‌ی علمی

- سخنرانی

- ارائه‌ی مطلب

- فن بیان

تعریف

- شناخته شده ترین روش تدریس
- ارائه ی اطلاعات توسط یک نفر برای تعدادی از افراد دیگر

Part Two of the adult ed. class
"How to Impress Women."

یادگیری در روش سخنرانی

- انتقال اطلاعات: اثربخشی به اندازه‌ی روش‌های دیگر
- پرورش فکر یا تغییر نگرش: اثربخشی کمتر از سایر روش‌ها

مزایا و محدودیت‌های سخنرانی

- امکان آموزش تعداد زیاد یادگیرنده در فرصت محدود

- غیرفعال بودن شنونده

- مناسب نبودن برای تغییر نگرش و آموزش مهارت‌های

عملی

مراحل سخنرانی

- آمادگی برای سخنرانی (تجهیزات، عاطفی، زمان)

- تعریف هدف

- تعیین محتوا

- سازماندهی مطلب

مراحل سخنرانی

- مقدمه‌ی سخنرانی

- مهم برای ایجاد ارتباط بین گوینده و شنونده

- مشکل‌ترین قسمت سخنرانی

- استفاده از پیش‌سازمان‌دهنده

مراحل سخنرانی

- متن و محتوای سخنرانی
- تهیهی ساختار مناسب برای متن
- اهمیت توجه به موضوع به جای توجه به سخنران
- تنفس یا تغییر در نحوهی بیان (۲۰ دقیقه بعد از آغاز سخنرانی)

مراحل سخنرانی

- پایان دادن به سخنرانی
- اهمیت نتیجه‌گیری: به اندازه مقدمه
- اشاره به نکات کلیدی
- نکته مهم یادگرفته شده take home message
- راهنمایی به مطالعه‌ی اضافی
- فرصت برای مرور یادداشت‌های شنوندگان

اهمیت مدیریت زمان در طراحی سخنرانی

فن بیان

نکات کاربردی فن بیان

اعتماد به نفس

کنترل استرس

تسلط پیدا
کنید

صحبت کنید

تجسم کنید

مهارت ارتباطی

سخن

زبان بدن

لحن صدا

حالات چهره

روان سخن گفتن

صداسازی

دایره واژگان کاربردی

قصه‌گویی و
خاطره‌گویی

ارائه‌ی مطلب

ویژگی‌های مهم در طراحی اسلاید

- فونت (شکل، اندازه، درشت بودن، رنگ، زبان، افکت)

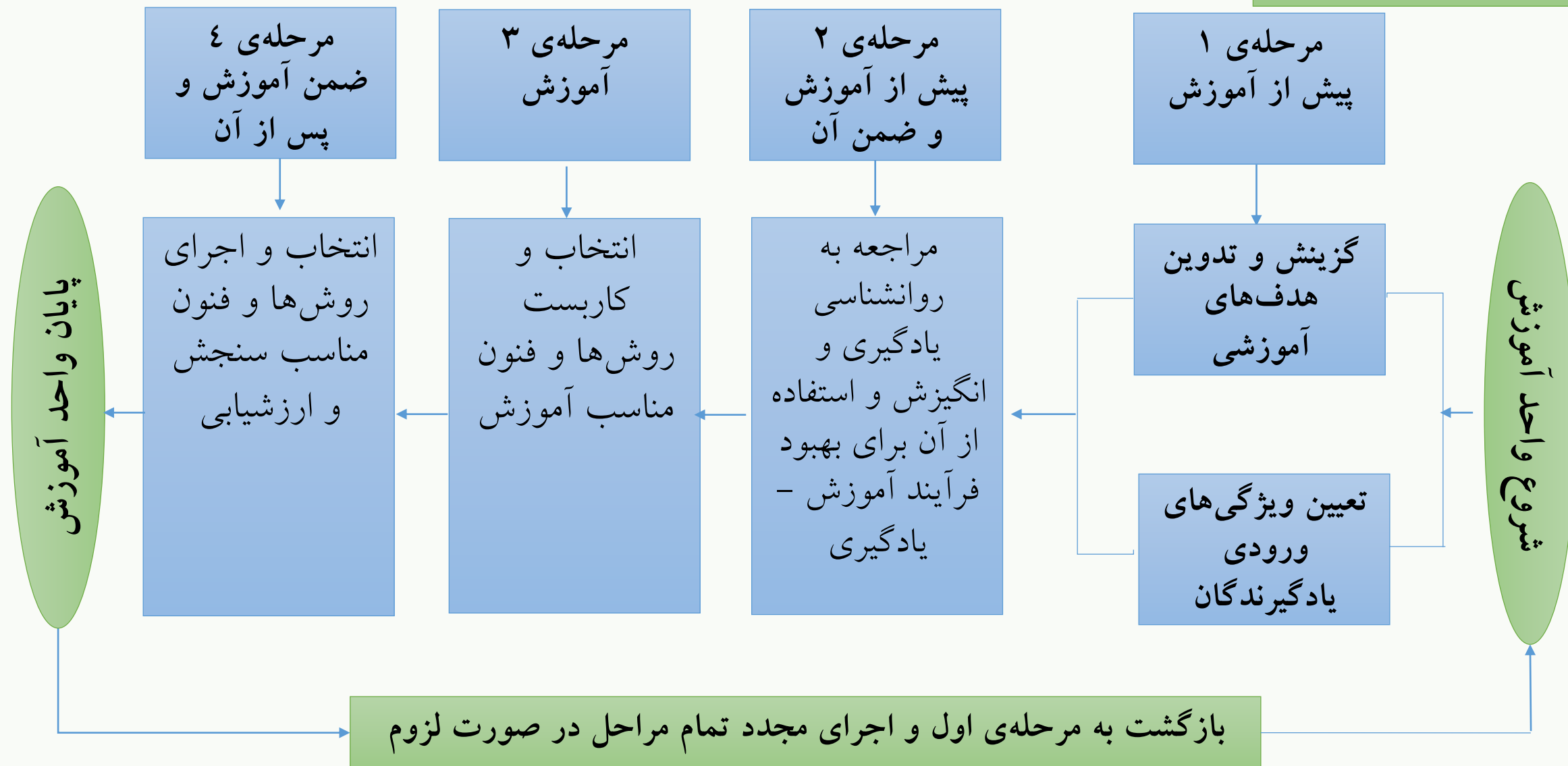
- زمینه (رنگ ...)

- تصویر و پویانمایی

- اسلاید برای آموزش مجازی

- محتوا

الگوی عمومی آموزشی
(گیج و برلاینر، ۱۹۸۸)

تعدادی از منابع مورد استفاده

- سیف علی اکبر. روانشناسی پرورشی نوین روانشناسی یادگیری و آموزش. ویرایش هفتم چاپ اول (چاپ مکرر ۵۲). تهران: دوران؛ ۱۳۹۱
- امین خندقی مسعود، سیفی غلامعلی. توانمندی‌ها و مهارت‌های مؤثر و مورد نیاز برای تدریس در دانشگاه. فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی، شماره ۶۹؛ ۱۳۹۲: ۱۴۷-۱۲۱
- Brown G, Atkins M. Effective Teaching in Higher Education. London and New York: Taylor & Francis e-Library; 2002.
- Minter RM. Commentary: teaching the teacher-spaced education as a novel approach to teaching interns to teach. The American Journal of Surgery (2013) 206, 128-129
- Aaron Lawson McLean et al. Twelve tips for teachers to encourage student engagement in academic medicine. Medical Teacher. July 2013, Vol. 35, No. 7 , Pages 549-554
- Xia Jianping. Teaching for Student Learning: Exploration of Teaching Strategies Based on Protocol-Guided Learning. Sci Insigt Edu Front 2020; 5(1):451-467.

جمع‌بندی

- این موارد را بنویسید:

۳ نکته که در این کارگاه یادگرفتم.

۲ نکته که در این کارگاه به نظرم خیلی جالب بود.

۱ سؤال که دوست دارم پاسخش را بدانم.

ب‌اساس از توجه شما